

25 herrar som satt spår

År 2020 öppnade Lidingö Museum en utställning om kvinnor som gjort intryck och satt avtryck. Vårens utställning, som invigs *lördag 4 mars 13.00* lyfter fram ett antal män som på olika sätt gjort avtryck, satt spår, på Lidingö. Det finns många fler som skulle kunna lyftas fram och utställningen kan bara visa ett axplock.

Här presenteras 25 män från skilda epoker och verksamhetsområden. Här finns samhällsbyggare, företagare, arkitekter, konstnärer, författare, idrottsmän med flera. Några är välkända, andra kanske bortglömda. Alla har det gemensamt att vi alltjämt kan möta dem och det de lämnat efter sig – även om vi inte alltid noterar det.

Alla som porträtteras är "historiska", dvs de finns inte längre bland oss. Äldst är Lars Fresk, ägare av Elfviks gård och fabrikör (död 1857). Den som lämnat oss senast är Sven Gärderud (2021), en av initiativtagarna till Lidingöloppet. Genom "lidingöherrarna" får vi alltså följa Lidingös historia från att vara en lantlig idyll till dagens moderna stad.

I utställningsgruppen har ingått Carl-Henrik Ankarberg, Margareta Borgelin, Lars-Eric Dahlstedt, Ulla Larsson, Andreas Lindberg, Lena Norberg och Marianne Råberg.

HISTORISKA HERRAR SOM SATT SPÅR PÅ LIDINGÖ

Mattias Enn

Under november och december fyllde Mattias Enn Magdasalen vid tre tillfällen och höll bejublade julkonserter. Vi hoppas att Mattias kommer tillbaka till oss under våren med nya föreställningar.

Helgen 10-11 december höll Lidingö Centrum julmarknad och Lidingö Hembygdsförening var representerad med bord under lördagen. Museet var som vanligt öppet och det var många som hittade dit och köpte julklappar i form av böcker, hantverk och annat. Det fanns även kaffe med dopp till försäljning vilket smakade bra att inmundiga i värmen på Museet.

Siv fryser.

Kallelse till Årsmöte

Medlemmar i Lidingö Hembygdsförening kallas till ordinarie föreningsstämma (årsmöte).

Tid: Tisdag 28 mars 2023 19.00

Plats: Föreningsgården i Larsberg

Möjlighet till en stunds mingel ges från 18.00. Föreningen bjuder på förtäring i samband med minglet.

Årsmötet inleds med ett spännande föredrag som ni inte vill missa.

Årsredovisning och dagordning kommer att finnas tillgängliga på hemsidan i god tid före mötet och kommer även att finnas i pappersform i samband med mötet.

Motioner till årsmötet ska enligt stadgarna lämnas senast 1 februari men på grund av sent utskick av Hembygdsnytt kan motioner lämnas till kansliet senast 20 februari.

Kommande aktiviteter

Lantmätare förr

Tisdag 21 februari 19.00 kommer åter vår duktige medarbetare i kartutställningsgruppen, docenten i agrarhistoria Clas Tollin att berätta om Lidingölantmätare i

äldre tid och deras olika uppdrag att kartlägga vår ö. Med intressanta färgbilder illustrerar han hur markanvändningen över tid ändrats, hur bestämmelser om storskifte och laga skifte genomförts i praktiken och hur agrarförhållandena därigenom förändrats. Vi utlovar en spännande berättelse om Lidingös utveckling från 1600-talet fram till industrialismens och den moderna tidens inträde vid 1800-talets slut.

Lidingö scouting

Tisdag 28 februari 19.00 har vi nöjet att se och höra Rolf Schnackenburg berätta om Lidingö scouting 100 år. Rolf har varit aktiv scout på ön i 75 år och gläder sig åt att det finns 700 medlemmar i öns tre sjöscoutkårer. I samband med träffen kommer vi att sälja en jubileumsbok om Lidingös scouthistoria.

Brottsplats Lidingö

Tisdag 7 mars 19.00. På många begäran kommer vår medlem och flitige författare Jan Malmstedt åter till museet och berättar om fiktiva och verkliga kriminalfall på Lidingö. Bland de många "gobitarna" kan nämnas en giftrottning som jagas på

I ur och skur

Här har Paula Rusko samlat ett antal elever för sagoläsning. Foto: Siw Linde

Torsdag 23 februari 19.00 kommer Siw och Magnus Linde till Museet och presenterar dokumentärfilmen "I ur och skur" och berättar om verksamheten.

Idén att starta en förskola vars verksamhet utnyttjar Friluftsrämjandets barnverksamhet föddes 1983. Initiativtagare var två kvinnor på Lidingö vilka både arbetade inom Lidingös kommunala förskola och som dessutom var

verksamma ideellt som Skogsmulleledare.

Hösten 1985 startade den första förskolan av denna typ på Lidingö. Verksamheten fick namnet "I Ur och Skur". Efter 10 år fanns I Ur och Skur på många platser över hela Sverige, från Skåne till Lappland.

Den här dokumentärfilmen skildrar hur detta blev möjligt och hur verksamheten bedrivs idag.

Lidingövägarna, en mördad generaldirektör som hittas i Kottlasjön och om en nattklubb som avslöjas på Elfvikslandet. Vi utlovar ett rafflande och spännande program. Jans intressanta bok med samma titel som programmet säljs på Lidingö Museum.

Tisdag 21 mars 19.00.
Vissångaren Johan Taube, tidigare Lidingöbo, har en bred repertoar med visor av alla våra älskade visdiktare. Han spelar och sjunger samt berättar lite grand mellan visorna.

Johan har varit hos oss flera gånger tidigare och han har väntat på att få komma tillbaka till oss.

Så kom och nynna med och känn igen.

Lidingö kyrka är 400 år gammal.

Lidingö kyrka är vår äldsta bevarade byggnad på ön. Lidingö församling firar detta med ett stort programutbud under våren. De största manifestationerna sker kring pingsthelgen, så håll utkik efter intresseväckande program på församlingens hemsida

m.m. Lidingö Hembygdsförening bidrar med några utställnings-skärmar på S:ta Annagården med berättelser i ord och bild om kyrkans spännande historia. Kyrkan hette från början S:ta Anna kapell. Vem Anna var förklaras bl a på den lilla utställningen.

Årsboken är snart klar!

Kan man skriva om bara försvunna hus på Lidingö? – Ja, intressanta bilder och sakliga historier om sådana hus räcker mer än väl till som underlag för en vackert illustrerad berättelse om Lidingös förändring de senaste dryga hundra åren. Det anser i alla fall författargruppen Patrik A. Edgren, Ibb Jessen och Carl-Henrik Ankarberg som det senaste året arbetat fram 2023 års årsbok. Boken Försvunna hus på Lidingö behandlar inte mindre än 285 byggnader, skildrade i ord och bild och är tänkt som femton kulturhistoriska stadsdelsvandringar i läsarens minnesvärld. Boken väcker till minnet hur det såg ut på olika platser på vår vackra ö för inte så länge sen. Försvunna Hus på Lidingö beräknas kunna ges ut lagom till föreningens årsmöte i slutet av mars i år. Den kommer att delas ut till föreningens medlemmar och kommer även att finnas till försäljning på Lidingö Museum.

KALENDARIUM

FEBRUARI

7 tisd. 13.00	Kartutställningen pågår
14 tisd.13.00	Guidning av kartutställningen
21 tisd.13.00	Guidning av kartutställningen
21 tisd.19.00	Lidingö lantmåteri i äldre tid*
23 torsd.19.00	I ur och skur*
26 sönd.13.00	Sista dag för kartutställningen
28 tisd.19.00	Lidingö scouting*

MARS

4 lörd. 13.00	Invigning utställning ”Lidingö Herrar”
7 tisd. 19.00	Brottsplats Lidingö*
21 tisd.19.00	Musikafton med Johan Taube*
28 tisd.19.00	Årsmöte

APRIL

14-16 fred.-sönd. Konsttrunda

*Föranmälan till kansliet e-post:
info@lidingohembygd.se eller 08-765 75 67
Entré 100:- för medlemmar 120:- för icke medlemmar

Medlemskort

Med detta nummer av Hembygdsnytt bifogas medlemskort för dig som betalat årsavgiften för 2023. Som en påminnelse för dig som glömt betala bifogas inbetalningskort.

För att inte missa nytilkomna aktiviteter, gå in på vår hemsida:
www.lidingohembygd.se

Du kan även följa oss på Facebook och Instagram där vi lägger in nyheter och information. Undrar du över något kan du alltid ringa eller mejla kansliet.

Föremål berättar

I äldre tider var vattnet, i öppet eller fruset skick, den bästa färdvägen och för att kunna färdas längre sträckor på isen tillverkades den äldsta typen av skridskor av planslipade djurben. Sådana skislägg har påträffats redan från förhistorisk tid men det är först när skenorna på 1700-talet började tillverkas av järn, som skridskoåkning blev ett allmänt folknoje. Skridskorna på bilden är troligen från tidigt 1900-tal och fästes med remmar vid kängan ungefär som dagens långfärdsskridskor. I dag är skenorna fast monterade på skridskon och varje stad med självaktning har konstfrusna isbanor och konståkning och ishockey är stora idrotter.

Lidingö Konsttrunda
Öppna ateljéer

Under *helgen 14-16 april* öppnar ett stort antal lokala konstnärer sina ateljéer och utställningslokaler för en stor gemensam konstutställning över hela Lidingö.

På Lidingö Museum visar Anna Berger, Elisabeth Megner, Marianne Sahlén och Lena Sundbäck-Arnäs sin konst.

HembygdsNytt nr 1/2023
Ansvarig utgivare: Robert Hallenborg
Redaktör: Karin Mörk
Layout: Siv Bergius

LHF:s kansli och Museum

Tel: 08-765 75 67 Lejonvägen 26A, 181 32 Lidingö.
Öppettider Museet: tis, tor, lör, söndag 12-15
Öppettider Kansliet: tis och torsdag 09.30-15.30
Se hemsidan för aktuell information

Medlemsavgift

250:- familj 375:-
BG: 5802-2187
Swish: 123 181 45 65
www.lidingohembygd.se
info@lidingohembygd.se